

O-utvalgets beretning for 2009 (Saksliste punkt 4)

1. O-utvalget og faste komiteer

O-utvalget har i 2009 bestått av

Leder:	Martin Veastad	Thales	(Tilrettelegging for arrangører)
Medlem:	Svein Nygård	Norges Bank	(Resultat/ranking, økonomi, web)
	Eva Nilsen	Skiforeningen	(Premiering)
	Lilla Madsen	FBI	(www.obikorientering.no)
	Knut Erik Østengen	Thales	(Materiell inkl tidtakingssystem)

(Hovedoppgaver til utvalgsmedlemmene i parentes.)

Merkekomite

John Broholt	Ringnes
Trond Wettergreen	Andvord
Unni Drage	Kvæerner Oslo

Innstillingsutvalg

Terje Mathisen	Statoil Hydro
Helge Kvaase	HIAK

2. Om sesongen 2009

2.1. Terminlisten

Det ble arrangert 25 poengløp, 1 stafett, 7 treningsløp og 5 Oslo City Cup-løp. Av de 25 poengløpene inngikk 6 løp i Nordmarkskarusellen og 5 i AB-karusellen, mens 5 løp var felles med Romerike, hvorav 2 var arrangert av lag fra Romerike. 12 løp ble arrangert av OBIKs egne arrangører.

Begynnerkurset ble avholdt hos IFE i samarbeid med ABIK, med Tom Blix (FFI) som instruktør. Vi prøvde også å følge opp nybegynnerne på de påfølgende løpene.

O-utvalget ønsker å takke alle!

2.2. Mesterskap

Åpent mesterskap stafett 2009

OSI arrangerte ÅKM stafett fra Frognerseteren 9. juni. Medaljevinnere ble:

A(H150-)	Gull	Hydro Oslo BIL
	Sølv	Ernst & Young Oslo BIL
	Bronse	Nordea Bank Norge
B(H150+)	Gull	Vegdirektoratet IF
	Sølv	Thales BIL
C (D90-)	Gull	Norges Bank BIL

Åpent KM individuelt.

Arrangert av Norges Bank fra Gryta ved Solemskogen 8. september. Medaljevinnere ble:

D 17-34	Signe Flood Kjeldsen	UNIVERSITETET	56:30	GULL
D 35-44	Birgitte Blindheim	Kjelsås IL	1:07:42	GULL
D 45-54				
D 55-64	Aud Gran	TYRVING	46:49	GULL
	Jorunn Sanderud	NYDALEN	50:08	SØLV
	Elle Melbye	Elle BIL	50:13	BRONSE
D 65-74	Unni Drage	Aker Solutions	52:57	GULL
	Astrid Rogstad	GE Healthcare	58:14	SØLV
	Anne Lise Øfsthus	Asker	58:45	BRONSE
D 75-				
H 17-34				
H 35-44	Magne Omestad	Blom	50:42	GULL
	Ole Petter Kjerkreit	Enskilda	54:36	SØLV
	Knut Erling Øen	NORDEA	55:27	BRONSE
H 45-49	Bjørn Solbergseter	BILPOST	56:56	GULL
	Per Kaarby	BELLIT	1:00:41	SØLV
	Rune Teigland	AAS-JAKOBSEN	1:02:00	BRONSE
H 50-54	Bjørn Grinde	FOLKEHELSE	53:24	GULL
	Terje Mathisen	Statoil Hydro Oslo BIL	54:06	SØLV
	John Hansen	AB PIL	1:00:39	BRONSE
H 55-59	Vidar Berteig	EasyPetro	42:44	GULL
	Are Eriksen	UNIVERSITETET	50:25	SØLV
	Jon Fredriksen	FOBIL	53:05	BRONSE
H 60-64	Knut Stabell	Statnett BIL	43:19	GULL
	Einar Skåre	BREVPOST	47:33	SØLV
	John Thomas Pettersen	NORDEA	48:00	BRONSE
H 65-69	Helge Bjaaland	ELLE BIL	39:32	GULL
	Kjell Gorm Røkke	Tyrving, IL	43:24	SØLV
	Bjørn Sandelien	Vegdirektoratet	43:38	BRONSE
H 70-74	Bjørn Egner	OSLO ARKITEKTENE	40:49	GULL
	Tor Drage	Aker Solutions	49:06	SØLV
	Svein Kvalheim	BT	50:13	BRONSE
H75-79	Einar Hoff	NORCONSULT	46:52	GULL
	Sveinung Bleikvin	Asker SK	48:13	SØLV
	Ole Sannes	PRIVAT	49:30	BRONSE
H 80-	Kåre Holt Hansen	Egen	1:10:39	GULL

Rankingvinnere

Rankingvinnere sesongen 2009 ble:

D 17-34	Signe Flood Kjeldsen	UNIVERSITETET
D 35-44	Signe Arnesen	Heming/Njård
D 45-54	Mari Birkeland	Maris interiørhjelp
D 55-64	Kjersti Tho	Stabekk IF
D 65-74	Unni Drage	Aker Solutions
D 75-	Grethe Benjaminsen	Privat

H 17-34	Ola Fougner	Veidekke
H 35-44	Christian Vogelsang	NIVA
H 45-49	Eivind Hoff	NORDEA
H 50-54	Bjørn Grinde	FOLKEHELSE
H 55-59	Vidar Berteig	EasyPetro
H 60-64	Knut Stabell	Statnett BIL
H 65-69	Knut Møgedal	Aker Solutions
H 70-74	Bjørn Gunnerød	SK BIL
H75-79	Sveinung Bleikvin	Asker SK
H 80-	Bjørn Larsson	Privat

Premiering

138 løpere får deltagerpremie i 2009. Kravet i år var 12 løp.

Vandrepremiene til løypevinnerne i ÅM gikk til:

Lang:	Magne Omestad	Blom
Mellomlang:	Bjørn Grinde	FOLKEHELSE
Kort:	Vidar Berteig	EasyPetro
	Signe Flood Kjeldsen	Universitetet
Ekstra Kort:	Helge Bjaaland	ELLE BIL
	Aud Gran	TYRVING

Vi takker arrangører og løpere for innsatsen i 2009 og håper at alle, ikke minst arrangørene kommer like sterkt tilbake neste sesong.

2.3. EKT og Resultatservice

O-utvalget beklager at rankingoversikten i sesongen 2009 har vært mangelfull. Dette skyldes at beregningen fra og med årets sesong gjøres direkte i Brikkesys. Det har vært en del barnesykdommer i forbindelse med implementeringen men vi håper at kvaliteten på rankingen vil bli bedre til neste år. Hallvar Bjørgum og o-utvalget har bistått våre arrangører, slik at øvrige deler av innføringen av Brikkesys har gått meget bra. De fleste "feil" i rankingen skal nå være rettet opp. Et stort problem i årets sesong har vært dobbeloppføring av personer i rankingen. Årsaken til dette er at det brukes to resultatannonser (NMK har egen annonse) og dermed oppstår det lett avvik i navn/lagsnavn. Dersom navn/lagsnavn ikke er lik i de to annonsetene kommer den aktuelle deltageren ut på to linjer i rankingen. Det arbeides med å minimere dette problemet som skaper en masse merarbeid for resultatansvarlig i O-utvalget/NMK.

På oppmannsmøtet 4. november 2008 ble det under forutsetning av at Terje Mathisen gjør de nødvendige endringer i programmet som beregner rankingpoeng, bestemt at man f.o.m. sesongen 2009 også vil få godskrevet poengsummer oppnådd i lengre løyper i egen aldersklasse.

O-utvalget definerte etter oppmannsmøtet noe mer presist hvordan disse rankingpoengene kunne gis (se [Konkurranseregler](#) pkt 6.7, siste avsnitt). Fra og med sesongen 2009 beregnes rankingpoengene direkte i Brikkesys og ikke manuelt i et eget program. Oppmannsmøtets vedtak ble forelagt Hallvard Bjørgum (Brikkesys), som ønsket å få avklart en del spørsmål før implementering. Etter en nærmere vurdering har O-utvalget kommet til den konklusjon at endringen som nevnt i avsnittet over, ikke implementeres. Dette begrunnes med at implementeringen administrativt vil

bety merarbeid for O-utvalget. Erfaring tilsier også at det vil bli forskjeller i navn/lagsnavn blant annet ved bytting av klasser/løypelengder og dermed vil rankingen ikke løpende være à jour.

2.4. Materiell

Før årets sesong ble antall postenheter øket til 40 i hvert sett, og det ble anskaffet 2 nye sett med skjermer. Det har i løpet av sesongen blitt borte 3 postenheter.

En start enhet ble defekt i løpet av ÅM, og det kan være en indikasjon på at postenheter og start/målenheter begynner å nærme seg pensjonsalder. Postenheter skal melde fra når batteriet begynner å bli dårlig, og de vil bli sjekket i løpet av vinteren.

Logistikken rundt materiellet har gått uten problem.

Etter tilbakemelding fra arrangørene våre ønsker o-utvalget å øke utstyrstilbudet til arrangører i 2010 med en førstehjelpskoffert.

Vår utmerkede arrangørkoffert i bruk på et utmerket OBIK poengløp.

2.5. Løpsdeltakelse utvikling

År	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Poengløp starter	3486	4122	4268	4586	4006	4107	3954	4335	4160
Antall poengløp	22	25	26	27	25	26	25	27	25
Gj.sn. starter pr løp	158,5	164,9	164,2	169,9	160,2	158,0	158,2	160,5	166,4
Deltakerpremier	147	154	139	156	130	120	136	131	138

For detaljer se www.obikorientering.no/Stat_09.htm.

Det har i 2009 blitt arrangert 2 færre poengløp enn i 2008, slik at samlet antall starter har gått noe ned. Det er noen flere starter pr løp i 2009 sammenlignet med 2008. Deltakelsen i mellomlange løyper har gått noe opp igjen, fra et lavt nivå de siste årene. Utviklingen de senere årene med en større del av deltakerne i eldre årsklasser har ikke fortsatt i år, men årsklassene D55-74 og H60-69 er fortsatt de største. O-utvalget håper dette er uttrykk for et godt tilbud til de i (noe) eldre årsklasser.

Det er også gledelig at vi har flere nybegynnere, men vi skulle gjerne bedret representasjonen i yngre årsklasser. I tillegg til tilbud om nybegynnerkurs og nybegynnerløyper på alle løp, har flere arrangører også tilbudt B- og C- løyper for gradvis å bedre orienterings-kunnskap og -evne hos nybegynnerne.

Det er o-utvalgets vurdering at dersom bedriftsorientering skal ha et levedyktig miljø med deltakelse fra bedrifter, hvor også bedrifter arrangerer løp, må rekrutteringen bedres vesentlig.

Arrangørene står nå fritt til om B- og C-løyper skal tilbys. Deltakelsen i B- og C-løyper har vært liten i 2009-sesongen. O-utvalget anbefaler likevel at muligheten til å tilby B- og C-løyper fortsetter, slik at dette kan bidra til å bedre rekrutteringen sammen med ytterligere tiltak.

Forslag til ytterligere tiltak for rekruttering

For å få med flere nybegynnere, og få flere av de til å fortsette med orientering, kan det være nødvendig med personlig oppfølging og oppmerksomhet. O-utvalget foreslår derfor, som en prøveordning, å innføre vervepremier både for verver (oppfølger) og vervet, etter modell fra Sør-Rogaland BIK, som har hatt stor rekruttering (se <http://www.bisori.org/l%C3%B8perinfo/2009/vervekampanje.htm>). For å oppmuntre nye o-løpere til å ta stegene videre, foreslår vi også å innføre "bestått"-premie for nye løpere som har klart å gjennomføre 10 løp gjennom sesongen, og klart å fullføre en A-løype for sin alderklasse. Det er rom for verve- og "bestått"-premier innenfor midlene fra premieavgiften, og dersom dette blir en stor suksess, vil innsamlet premieavgift øke og bidra til premieringen. O-utvalgets leder påtar seg å administrere ordningen i prøveperioden. En forutsetning for denne ordningen, er at "verver" melder seg som er vervet til o-utvalgsleder.

Sør-Rogaland BIK har også suksess med å tilby arrangementer for hele familien, hvor også o-troll-løyper tilbys. En idé for oss kan være å få til tilsvarende i samarbeid med den lokale o-klubben, som også kan være medarrangør for N-, B- og C-løypene.

Vårt tilbud kan også markedsføres bedre. Markedsføringen kan få større slagkraft dersom vi gjør den i samarbeid med andre kveldsorienterings-arrangører i Oslo-området. Kveldsorienterings-samarbeidet har ikke blitt markedsført godt nok i 2009. OBIK har fått litt omtale i Veivalg (vi sendte inn mer), og våre resultater vises nå på OPN (Orientering På Nett). O-utvalget ønsker å bidra til bedre markedsføring i 2010.

2.6. Geografisk spredning og deltakelse

Våre 25 poengløp fordeler seg på 14 i Oslo (9 innenfor bomringen), 6 i Bærum, 3 på Romerike, 1 i Follo (Østmarka) og 1 i Asker. Se figur 1 neste side. Det har i år vært 3 løp på samme kart (Sognsvann Ø) og 2 kart til er hver brukt 2 ganger.

Deltakelsen går ned på utsiden av bomringen, men samtidig er det vel ønskelig med en viss geografisk spredning? Dersom ikke oppmannsmøtet har andre synspunkter, vil o-utvalget i 2010 jobbe for større geografisk spredning av poengløpene innenfor Oslo og i randsonen, men samtidig (oppfordre til) å unngå poengløp i stor avstand fra Oslo sentrum.

Ingen av de 7 poengløpene som har "klumpet seg sammen" har benyttet nyere AOOK godkjent kart (se www.aook.no, Anlegg, Godkjente kart), og **heller ikke** de 3 poengløpene langt unna. En geografisk spredning i Oslo og randsonene har derfor også effekt på kvaliteten av arrangementene, se punktet 2.8.3 Kvalitet.

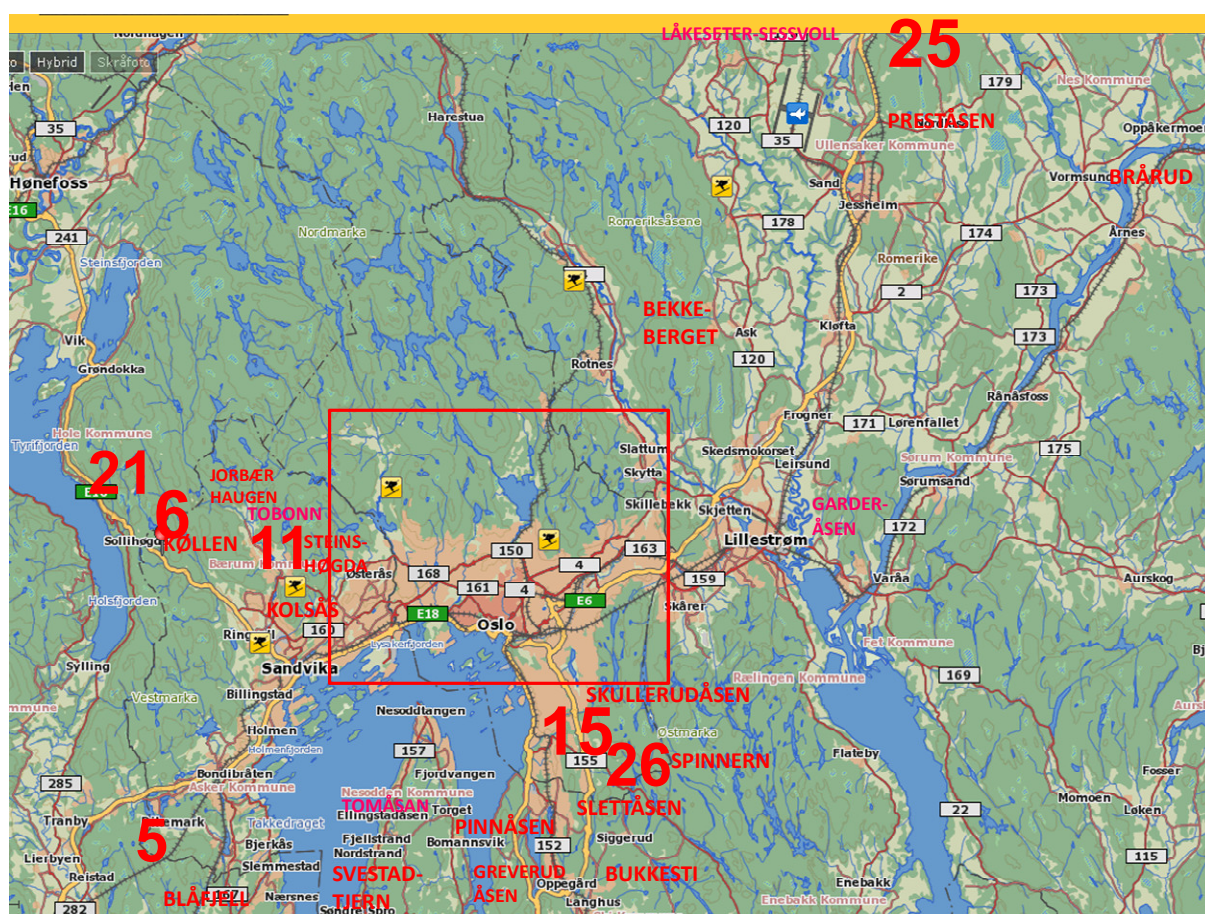

Fig 1 Geografisk oversikt Poengløp i 2009, AOOK godkjente kart 2006 (rosa) 2007-2009 (rødt)

2.7. Kveldsorienteringssamarbeide

OBIK o-utvalg har aktivt støttet etableringen av kveldsorienteringssamarbeidet KOsAk med de andre arrangørgrupperingene i Oslo-området. I tråd med KOsAks anbefaling har de fleste av OBIKs arrangører tilbudt løyper på N-, C- og B-nivå.

Kveldsorienterings-samarbeidet har gitt et bedre samlet tilbud hvor vi har unngått flere arrangement på samme dag, og har gjort det lettere for deltakere å finne løypene, takket være www.kveldsorientering.no.

OBIK o-utvalg har på oppdrag av kveldsorienteringssamarbeidet KOsAk utarbeidet et forslag til maksimalpriser for kart, som også dekker kjøp av kartrettigheter (for egen print av kart/løyper). Forslaget er positivt mottatt av 3 kartklubber.

Det pågår nå dialog for å få flere kartklubber til å holde seg under maksimalprisene, men denne dialogen fører til at de anbefalte maksimalprisene heves i 2010, for nyere AOOK godkjente kart. Et annet forhold som diskuteres, er vekst, dyreliv og grunneierforhold (VDG). Arrangører plikter å ta hensyn til VDG, se [Huskeliste for arrangører](#), Avtale om retningslinjer for o-idrettens forhold til naturmiljø og rettighetshavere. Dette gjøres best i samarbeid med kartklubben. En god kartklubb har oversikt over sårbare område på kartet, og kan bistå med grunneierkontakt (det beste er jo om bruk av samlingsplasser og øvrig bruk av kartområdet er avtalt med grunneiere på forhånd). Dette ønskes også redigert inn som tjenester kartklubben gir når den selger kart.

2.8. Løpsarrangementer

O-utvalget takker alle arrangører i 2009 for et godt tilbud! Vi vil gjerne ha dere med neste år, gjerne med flere løp gjennom sesongen, og ser også gjerne at flere bedrifter prøver seg, gjerne i samarbeid.

2.8.1. Arrangørerfaringer 2009

For å ta best mulig vare på våre egne arrangører og få et bedre innblikk i "hvor skoen trykker" er arrangørene våre bedt om å gi en tilbakemelding med sine erfaringer, se vedlegg 1. Vi håper også dette kan bidra til at gode erfaringer spres.

2.8.2. Økonomi

Økning av startkontigenten fra 50 til 60kr ser ut til å ha bedret arrangørenes økonomiske resultat.

Anbefalte maksimalpriser på kart fra kartklubber som er med i kveldsorienteringssamarbeidet ser ikke ut til å ha påvirket arrangørenes økonomi vesentlig. Dessverre har ikke alle kartklubber fulgt prisanbefalingene. O-utvalget håper våre arrangører er oppmerksom på sin markedsrett – sammen med våre samarbeidspartnere bruker vi til sammen 6000 kart i året – Det er ikke nødvendig å velge dyre og dårlige kart når det finnes flere kartklubber som tilbyr gode kart innenfor maksimalprisene.

Bare 3 klubber har søkt om og fått refundert økte kartkostnader for AOOK godkjente kart iht konkurransereglens punkt 6.6.1. Da denne ordningen krever noe administrasjon, og har vært lite benyttet, er o-utvalget usikker på om den bør videreføres i 2010. Samtidig er det ønskelig at arrangører som velger gode (og dyrere) kart ikke blir økonomisk straffet for det. O-utvalget ønsker derfor at denne ordningen diskuteres på oppmannsmøtet i sammenheng med punkt 2.8.3 Kvalitet.

O-utvalget foreslår å sløyfe krav om nivå på startkontingenten i treningsløp. Den har på de fleste treningsløp i 2009 vært 50kr, selv om vår konkurransereglens fastsatte 40kr. Istedenfor foreslås å angi

den viktigste informasjonen om treningsløpet i terminlisten, for eksempel startkontingent, hvilke løypelengder (på A-nivå) som tilbys og hvilken service som tilbys (eksempelvis løperdrikke og resultater på web). O-utvalget oppfordrer også egne "nye" klubber som har lyst å arrangere, å tilby treningsløp utenfor poengløpssesongene.

O-utvalget er åpent for en økning av startkontingenten i poengløp til 70kr for deltakere fra og med 17 år, for at arrangørene skal ha mulighet til et økonomisk resultat også på en "regnværsdag". Aldersgrense er senket til 17 år for å bringe OBIKs løp på linje med andre arrangører. Økning av startkontingent kan diskuteres på oppmannsmøtet, men bør vurderes fortløpende fram til sesongstart 2010 slik at arrangørenes økonomi sikres hvis øvrige rammebetingelser endres.

2.8.3. Kvalitet

Oppmennene ble senhøsten 2008 bedt om å gi tilbakemelding på "Hvilke forhold er avgjørende for et godt bedrifts-o-løp?" Stikkordene var hentet fra NOFs krav til Nærløp, og vakte litt munterhet rundt kravet til toaletter. 10 oppmenn svarte, se vedlegg 2. Flere av innspillene adresserte kvalitet på løpsarrangementene. O-utvalget har derfor jobbet med følgende faktorer av betydning for kvaliteten på løpsarrangementene:

- Kartkvalitet
- Løypekvalitet (Løypelegging og kontroll), inkludert (hvordan er) terrenget brukt
- Trykk- eller Print-kvalitet
- Arrangementskvalitet forøvrig (Infrastruktur, Service før, under og etter).

For det siste punktet er det ikke definert nye tiltak i 2009, men OBIKs representant har overbevist Nordmarks-karusellens og AB-karusellens representanter i KOsAk om at gratis løpsdrikke etter målgang er et godt tiltak som det bør være rom for innenfor startkontingenten. Dessverre har ikke alle Nordmarks-karusell arrangørene forstått dette.

21. april og 6. mai ble oppmenn med oppgitt epostadresse informert om 3 tiltak for å bedre kvaliteten på løpsarrangementene, som var lagt ut på www.obikoriering.no:

- Oppmuntring til å bruke godkjente kart gjennom refusjon av (en del av) merkostnadene. Se [Konkurranseregler \(Premiering/Kontigenter\)](#) pkt 6.6.1.
- Kontrollørpool. Se [Kontrollørpool](#) under [For arrangører](#). En god kontrollør gjør uten tvil løypene bedre, og i tillegg kan kontrolløping oppdage poster som mangler i tide. De klubber som mangler kontrollør har med kontrollørpoolen en mulighet til å benytte en god kontrollør. O-utvalget vet om 1 arrangør som benyttet kontrollørpoolen i 2009.
- Innhenting av tilbud fra firmaer som printer kart. Informasjon om printleverandører og printkvalitet på OBIKs webside. Se [Kartprising og -printing](#) under [For arrangører](#). I tillegg er det gitt flere tips til arrangørene under [Huskeliste for arrangører](#) pkt 7.8.

På åpent informasjonsmøte 24.mars for løpsarrangører i samarbeid med andre kveldsorienterings-organisasjoner, hvor løypelegging og kartprint ble gjennomgått. Vi håper dette informasjonsmøtet også har bidratt til å heve kvaliteten på alle kveldsorienterings-arrangementene.

Medlemmene i O-utvalget har deltatt på mange fine løp gjennom sesongen, men vi er usikker på om tiltakene har hatt effekt på kvaliteten på arrangementene. Som tidligere år har kvaliteten variert fra meget bra til ikke fullt så bra. Variasjonen i kvalitet skyldes

- Varierende kartkvalitet
 - Varierende printkvalitet
 - Varierende løypekvalitet
- og i liten grad øvrige forhold .

De svakhetene vi har erfart gjengis under. Samtidig ønsker o-utvalget gi honnør til flere bedriftsarrangører, som med små ressurser som oftest klarer å lage bedre o-løp enn store o-klubber.

Det har også kommet tilbakemeldinger på terrengene som er brukt, men her erfarer vi at meningene er noe delte. O-utvalget ønsker at det skal være rom for å arrangere løp i forskjellige terrengetyper med varierende grad av løpbarhet og krav til orienteringsevner, og forskjellige løpstyper fra sprint i lettløpt terreng til langløp med mange veivalgsmuligheter. Jernbaneverket BIL har fremmet følgende forslag for innhold i innbydelser: **"Det er viktig at det informeres i forkant av løpet om hvordan terrenget er slik at løperne er forberedt på hvilket terreng som møter en"**

med følgende begrunnelse: **Kanskje kan dei fleste leva med at det er variasjon i terreng frå løp til løp, enkelte stader parkliknande terreng mens andre stader meir stein og "bush". Det viktigaste er å få god informasjon i forkant av løpet om korleis terrenget er der løpet skal arrangerast. Så kan den enkelte førebu seg på kva terreng som ventar ein og kan eventuelt velge bort dei løp som ikkje passar.**

Varierende kartkvalitet

Det benyttes fremdeles unøyaktige og til dels dårlige kart. Følgende erfaringer er gjort flere ganger:

- Hogstfelt, store stier og skogsmaskin-"veier" mangler,
- Detaljer ligger feil i forhold til hverandre,
- Løpsgradering (grønt) varierer mye mellom forskjellige deler av kartet,
- Kartet er tegnet med symboler som ikke følger ISOM-standard (feil eller for små, minstestørrelser ikke oppfylt), og
- Kartet er for detaljert (manglende generalisering) som gjør at kartet blir lite lesbart.

AOOKs godkjenningsordning er den eneste "offentlige" kvalitetsvurderingen tilgjengelig. Av poengløp er 5 av 14 i Oslo (bare 2 av 9 innenfor bomringen) gjennomført på nyere godkjent kart, 4 av 6 i Bærum, 1 av 3 på Romerike, 1 av 1 i Follo (Østmarka) og ingen av det ene i Asker (se fig.1 for detaljer).

Varierende løypekvalitet

Det har så vidt vi vet ikke kommet kritikk i år på at N-løyper er for vanskelige. O-utvalget har heller ikke fått annet enn positive deltakertilbakemeldinger på C- og B-løyper, men det har vært noen eksempler på varierende kvalitet på A-løyper:

- Åpenbare besteveivalg til alle postene i løypa (ingen veivalgstrekk).
- Beste veivalg på kartet viser seg å være dårligere enn andre veivalg pga unøyaktig kart, og det er ikke offentliggjort kartkorleksjon som viser dette.
- Poster er lagt på eller i nærheten av detaljer som ligger feil.
- Spisse vinkler.

Varierende printkvalitet

OBIKs arrangører har i større grad brukt ferdigprintede løyper. Mange arrangører som tilbyr printet kart har ikke fulgt anbefalingene, og print har derfor noen ganger vært vesentlig dårligere enn offsettrykte kart og egen inntegning av postene. Det største problemet i år ser ut til å være dårlig fargekvalitet (fargene er blasse eller ikke iht standard). Også print fra profesjonelle leverandører har variert mye i kvalitet. Det er en mager trøst at OBIKs egne arrangører ser ut til å tilby bedre print enn våre samarbeidspartnere.

O-utvalget ønsker forslag til oppmannsmøtet og diskusjon på oppmannsmøtet om tiltak som bedrer kvaliteten på løpsarrangementene. Vi anbefaler at forslag til tiltak utformes slik at arrangørene våre opplever de som hjelp.

2.8.4. Starttider (Tidsrom for løpsarrangementet)

Mange arrangører opplever det som et press at noen løpere ønsker å starte tidlig og noen ønsker å komme sent i mål. Det har i år vært eksempel på at løper har brutt uten å si ifra, og det har vært eksempel på at løper har klaget på at mål har stengt ved innkomst 20.30. O-utvalget har behandlet denne klagen, men har ikke konkludert med at dagens regler bør endres. Reglene består i

- Oppmanns plikter, se konkurransereglens punkt 6.9.13.
- Arrangørens plikter, se punkt 6.9.4/7.9. For øvrig er våre arrangementer underlagt NBIF som igjen er underlagt NIF. I våre konkurranseregler henvises også til NOFs konkurranseregler for nærløp, hvor §11.13.8 lyder: "Arrangøren plikter å sørge for at de på kort varsel kan sette i gang ettersøking etter savnede deltakere. Slik ettersøking bør skje under ledelse av lokalkjente folk og om nødvendig i samarbeid med offentlige myndigheter."

O-utvalget ønsker økt fokus på disse pliktene fra både oppmenn og arrangører. Heldigvis er det svært lenge siden noen har skadet seg eller kommet bort i skogen, men hvis det skjer håper vi at oppmann og arrangør effektivt tar hånd om situasjonen.

Når det gjelder for tidlig start, vanskeliggjør dette korrektivt tiltak dersom kontrolløper finner feil med løypa, for eksempel at en post er fjernet av uvedkommende. Vi har derfor i epost 6. mai til oppmenn med oppgitt epostadresse foreslått å ta bort protestmuligheten til løpere som starter før kl. 16.30. Sportslig rettferdighet anses som ivaretatt dersom korrektivt tiltak er iverksatt før løper som starter fra 16.30 når fram til posten det gjelder.

For ÅM individuelt er sene starttider et problem ved dårlig vær (for lite lys). O-utvalget ønsker derfor ÅM i siste uke av august, selv om dette vil gjøre at noen flere medaljekandidater vil ha for få løp.

2.9. Arrangører 2010

O-utvalget ønsker at flest mulige klubber ønsker å arrangere løp, gjerne flere løp i løpet av året, og ønsker derfor **ikke å stille for mange absolutte krav** til arrangørene. Samtidig ønsker vi en utvikling mot bedre arrangementer, og vi ønsker derfor å gi **råd og oppfordringer**.

I 2009 var det flere arrangører som ønsket samme løpsdag. "Først til mølla" prinsippet ble brukt. En mulig måte å bedre kvaliteten på våre løpsarrangementer er å la det være noe mer konkurranse om de mest populære datoene. Som en prøveordning kan o-utvalget i 2010 tilby seg å la de beste arrangørene få de beste datoene etter følgende fremgangsmåte:

- Arrangører bes melde med hvilke dager de kan tenke seg å arrangere (i prioritert rekkefølge).
- Dersom flere arrangører ønsker samme dag, vil det være den arrangøren som tilbyr det beste opplegget som får denne dagen.
- O-utvalget offentliggjør hvilke kriterier som styrer førstevalg av arrangør. Forslag i vedlegg 3.
- Arrangørene står fritt til å besvare kriteriene.
- Dersom det viser seg å bli tilstrekkelig antall arrangører, vil o-utvalget informere om de samme kriteriene overfor våre samarbeidspartnere (ABIK, Nordmarks-karusellen og AB-karusellen) og potensielle samarbeidspartnere (Nordøstkarusellen, Veritas/OSI/Geoform), for å kunne gi et best mulig tilbud til våre deltakere. Et alternativ kan være at det i uker hvor det ikke er 2 foreslåtte løp som når opp kvalitetsmessig og/eller er langt unna blir satt opp et ekstra poengløp på mandag eller onsdag, gjerne på motsatt side av byen slik at deltakerne våre i hvert fall får 2 løp den uken som holder mål eller ikke er for langt unna. Dersom det på denne måten blir flere uker hvor det arrangeres 3 poengløp, vil det være naturlig å holde antall løp som kreves for å få deltakerpremie noe lavere enn halvparten av antall poengløp.

O-utvalget ser gjerne at prinsippene rundt oppsett av terminliste diskuteres på oppmannsmøtet.

Forslag (pkt 5 på sakslisten)

Med bakgrunn i innkomne forslag og årsberetningen foreslår o-utvalget følgende saker til behandling:

Forslag fra Anne-Britt Nilsen, HiOBIL - Klasseinndeling damer

Herrene har aldersklasser på fem år, damer har ti år. Hvorfor denne forskjellen? Det betyr at det er nesten ti års forskjell innen samme klasse...

Argumentet er muligens at det er flere herrer som deltar enn damer. Men kan det tenkes at dersom aldersgrupperingene for damer og herrer blir like, så vil flere damer delta?

Hvorfor ikke bruke samme inndeling som vi har på åpne løp? Der er det vanligvis samme inndeling i dame- og herreklassene.

Forslag: *Det blir samme aldersinndeling for damer og herrer i bedriftsorientering.*

O-utvalgets innstilling: *Det innføres samme aldersinndeling for damer som det er for herrer, fra og med D55-59.*

O-utvalgets begrunnelse: O-utvalget vil gjerne bidra til at flere damer deltar, og ser en økning av antall klasser som et beskjedent merarbeid i forhold til denne målsettingen. Vi tror likevel ikke det er klokt å splitte klassen D45-54, der deltakelsen dessverre er så liten at det ikke engang har vært mulig å kåre en kretsmeister.

Forslag fra Anne-Britt Nilsen, HiOBIL - Løypelegging

OSI sto som arrangør av o-løpet torsdag 3. september fra Sørkedalen skole. Det var et NK-løp.

Dersom man ikke ønsker at vi skal delta på o-løp, er det bare å fortsette med slike løyper – i et slikt terreng. Det var ny rekord av antall løpere som ble disket eller ga seg før fullført løp.

Ungdommer synes muligens slike løyper gir god utfordring, men her skulle det også være framkommelig for alle oss som har levd noen år.

Forslag: *Det stilles samme krav til løypelegging av bedriftsløp som til åpne løp.*

O-utvalgets innstilling: *Forslaget tilrås ikke. Våre konkurranseregler inneholder allerede følgende formulering innledningsvis: Norges orienteringsforbunds konkurranseregler for Nærløp kan brukes som veiledning.*

O-utvalgets begrunnelse: Orienteringsutvalget ønsker å kommentere **dette løpet** spesielt og forhold rundt terrengvalg og løyper **generelt**.

Terrenget for **dette løpet** var vanskelig, men o-utvalget tviler på at konkurransereglene ble brutt. Dette var et åpent løp, og vi kan ikke se at bedriftsarrangørene gjennomgående velger vanskeligere terreng, slik forslaget gir inntrykk av. Forslaget vil derfor ha liten eller kanskje til og med motsatt effekt dersom en ønsker å hindre tilsvarende løyper i framtiden.

Generelt: Forhold rundt terrengvalg og løyper engasjerer, og det er mange meninger! Orienteringsutvalget anbefaler alle løypeleggere å lese løypeleggerboka, og bruke en god kontrollør. Orienteringsutvalget har i løpet av sesongen prøvd å gi råd, tips, tiltak og opplæring for at vårt tilbud skal bli best mulig, se for eksempel årsberetningens punkt 2.8. Orienteringsutvalget mener dette er de mest effektive virkemidlene, fremfor å skjerpe skalkravene til våre arrangører.

Forslag fra O-utvalget – Presisering av klagemulighet

Bakgrunnen er situasjoner som at poster er fjernet (av uvedkommende) rett før et løp, og at dette oppdages av arrangørens prøveløper i tide til å rette opp problemet før offisiell start (16.30). Nå er det mange som ønsker å starte før offisiell start, og det synes vi det bør være anledning til, men disse løperne kan da risikere å bli rammet av slike problemer.

Forslag: *Det foreslås følgende tillegg i konkurransereglens punkt 6.9.9:* Dersom en deltaker starter før annonsert starttidsrom (dvs. før 16.30 vanligvis) er det ikke sikkert at arrangørens prøveløpere har rukket å verifisere løypene. Klage på løype vil da ikke nødvendigvis føre til endringer i resultatliste eller annullering.

samt følgende tillegg i 1. avsnitt i 6.9.5: Merk at dersom en deltaker starter før annonsert starttidsrom (dvs. før 16.30 vanligvis) begrenses klagemuligheter, se punkt 6.9.9.

Åpent forslag fra O-utvalget – Refusjon av økte kartkostnader

O-utvalget har vært representert i Kveldsorienteringssamarbeidet (KOsAk) og har der fått ansvar for å foreslå maksimalpriser for kart innenfor dette samarbeidet. De fleste (alle?) klubbene som OBIK arrangører kjøper kart fra, er representert. Formålet med dette arbeidet fra KOsAk arrangørenes side har vært å skape forståelse for følgende felles utfordringer:

- KOsAk ønsker som hovedregel at arrangørklubbene skal tilby gode ferdigprintede kart til våre løpere. I et gjennomsnittlig KOsAk arrangement som ønsker å printe A4 kart profesjonelt, betyr dette en kostnad pr kart på ca 10 kr. Det har hittil blitt vurdert som lite ønskelig å ha forskjellig startkontingent. Vi bør derfor finne fram til andre løsninger som gjør at arrangøren ikke blir for mye økonomisk straffet.
- Det er stor forskjell på arbeidet som trengs dersom en arrangør vil lage gode løyper, på et godt nytt kart, i forhold til et lite oppdatert kart. Flere mye brukte kart bør derfor ha god kvalitet, og prisene bør oppmuntre til dette.
- Arrangørene plikter å ta VDG hensyn. Med mange arrangementer på samme kart løses dette mer effektivt totalt sett hvis kartklubben bistår arrangørene med VDG informasjon. Prisene bør derfor inkludere dette.

O-utvalget presenterer status for dette arbeidet på oppmannsmøtet. KOsAks anbefalte maksimalpriser heves i 2010 for nyere AOOK godkjente kart. O-utvalget ønsker å finne tiltak som bidrar til bedre arrangementer, herunder at kartene er oppdaterte. Samtidig er det ønskelig at arrangører som velger gode (og dyrere) kart ikke blir økonomisk straffet for det. For å bidra til bedre kvalitet på OBIKs løp, har det i 2009 vært mulig å få refundert en del av de økte utgiftene for nyere godkjente kart. Da denne ordningen krever noe administrasjon, og har vært lite benyttet, er o-utvalget usikker på om den bør videreføres i 2010.

Forslag: O-utvalget er åpent for forslag som kan bidra til at flere av OBIKs løp har gode kart.

Forslag fra Per Eric Ståhlbrand, Rikshospitalet - Enklere betegnelser av løypene

Vi har mange som skal håndtere påmeldingene og da bør vi få en enklere betegnelser av løypene.

Kan vi ikke få bort begrepene lang, mellomlang, kort og ekstra kort.

La oss få betegnelsene 6 km, 5 km, 4 km og 3 km alle A løyper

Bruk tilsvarende 3,5 km B

Bruk 2,5 km C/N

For den siste kategorien bør en få klargjort om en skal ha N løype eller en C løype. I dag er det ikke konsistren. Noen løyper er også for vanskelige til å være C løyper.

O-utvalgets innstilling: Forslaget tilrås ikke, slik det er utformet. O-utvalget ønsker i stedet å foreslå endringer som gjør det lettere å velge riktig klasse og derfor lettere for arrangøren. Samtidig foreslås det å gjøre forskjellen mellom OBIK og Nordmarks-Karusellen mindre (forslagstilleren representerer også NmK). Hvis vi innfører aldersklasser for barn/unge, og gir arrangører anledning til å tilby den lette nybegynner-løypa for de som ønsker å løpe i følge, også på OBIK løpene, håper vi også at det blir lettere for barn/unge å delta. Forslaget er å tilby følgende mulige løyper og klasser:

Løype/ Nivå	Lengde (luftlinje)	Klasser
LETT-N	2km	NF (Nybegynner, i Følge - åpen for alle som ønsker å løpe sammen)
ÅPEN-N	2,5km	NÅ (Nybegynner, Åpen for alle)
EKORT-C	2,5km	D/H10-12, CÅ (C-nivå, Åpen for alle)
KORT-B	3,5km	D/H13-14, BÅ (B-nivå, Åpen for alle)
EKORT-A	3km	D15-16, D55-59, D60-64, D/H65-69, D/H70-74, D/H75-79, D/H80- og ÅE
KORT-A	4km	H15-16, D17-34, D35-44, D45-54, H55-59, H60-64 og ÅK
MELLOM-A	5km	H45-49, H50-54 og ÅM
LANG-A	6,5km	H17-34, H35-44 og ÅL

I oversikten over er veiledende løypelengder for normaldistanse angitt. O-utvalgets forslag til nye dameklasser er innarbeidet i forslaget. Det er valgfritt for arrangør å tilby B-, C- og Lett N-løype.

For å forenkle påmeldingen foreslår o-utvalget ytterligere 2 tiltak:

1. O-utvalget lager en mal for innbydelser (for de som ønsker å bruke det), hvor alle klassebetegnelsene er oppgitt
2. O-utvalget lager en eller flere plakater for oversikt over klasser som kan henges lett synlig ved påmeldingen.

O-utvalgets begrunnelse: OBIK har også langløp og kortdistanse. Slik forslaget er utformet, lar det seg ikke implementere på en tilfredsstillende måte gjennom de felles klassebetegnelsene som benyttes i tidtakings- og rankingsystemet BrikkeSys. Uttalelse fra leverandøren av BrikkeSys vil bli referert i oppmannsmøtet.